

Niels Bohrs Vej 30
9220 Aalborg Øst
Tlf. 9635 1000

Rævemosen - Gundestrupkarrets findested

- ET FREDET OMRÅDE

Den 28. maj 1891 gik en tjenestekarl ude i mosen og skar tørv til brændsel. Pludselig stødte han på noget hårdt ca. 1 m nede i tørv. Det viste sig at være underdelen af et stort sølvkar og et antal sølvplader i to forskellige størrelser. Fundet blev straks sendt til Nationalmuseet, hvor karret blev samlet.

Botaniske undersøgelser har vist, at det 42 cm høje, 69 cm brede og 9 kilo tunge sølvkar blev sat ud på en tør moseflade, og i tidens løb er det blevet dækket af mosens vækst.

Hver af de syv mindste plader viser en menneskelignende figur i brystbillede, og man regner med, at det er en afbildning af gudeskikkelser og religiøse myter af Vest- og Central-europæisk oprindelse. Der er fire mandlige og tre kvindelige guder. Øjnene på figurerne er fremhævet med indlagt glas.

De fem største plader viser bl.a en menneskeofringsscene, rytteroptog og mange forskellige dyrefigurer som heste, hunde, elefanter og leoparder, men også fabeldyr som drager og griffe.

Den store bundplade viser en jagtscene med en liggende, måske død, tyr i midten.

De syv af pladerne har vendt udad, mens fem andre plader har vendt indad i karret. Detaljer i ornamentik og klædedragt er fremhævet med et ekstra lag af guld.

Moserne var hellige steder i forhistorisk tid, og sølvkarret er uden tvivl en offergave til guddommelige magter. Himmerlændingene har måske kendt til de gudeskikkelser og myter, der er afbildet på Gundestrupkarret, men har nok snarere tillagt afbildningerne egne, velkendte myter.

Gundestrupkarret er i størrelse, teknik og detaljerigdom enestående i europæisk sammenhæng.

Udformningen af figurerne og valget af motiver på karret har flere inspirationskilder, men nyere undersøgelser peger på Nordbalkan som oprindelsessted, det nuværende Rumænien og Bulgarien. Man mener, at karret er fremstillet omkring år 100 f. Kr., eller måske lidt tidligere.

Hvordan det store sølvkar i sin tid er kommet helt op til Himmerland er dog en gåde.

Fra parkeringspladsen fører en sti ned til selve fundstedet, der er markeret med en sten med forfatteren Johannes V. Jensens meget korte indskrift.

På Museumscenter Aars kan man se en nøjagtig kopi af Gundestrupkarret. Originalen findes på Nationalmuseet.

Borremose, et andet fredet område, ligger lige syd for Rævemosen. Her kan man se resterne af en befæstet landsby med voldgrav og vejanlæg fra førromersk jernalder (ca. 500 - 0 f. Kr.), samme periode som Gundestrupkarret.

TEKNIK
OG MILJØ

VESTHIMMERLANDS
MUSEUM

